

УДК 358

ВИПРОБУВАННЯ ПІДРИВНИКІВ

І.В. Кучерявенко

Науковий центр бойового застосування ракетних військ і артилерії
Сумського державного університету
40001, м. Суми, вул. Кірова 165
ncsviasumy@meta.ua

Одним із основних напрямків сучасного розвитку артилерійського озброєння є розробка нових артилерійських боєприпасів або модернізація існуючих за рахунок оснащення їх новими перспективними типами підричників.

До підричника, як до важливого, найбільш складного елементу боєприпасів, висуваються підвищені вимоги з безпеки, безвідмовності та своєчасності спрацювання у цілі, від яких частково залежить ефективність стрільби (ураження цілі). Ці вимоги забезпечуються як конструктивними особливостями кожного типу підричника, так і багаточисельними перевірками їх в лабораторних умовах та випробуваннями (далі полігонні випробування) в умовах, максимально наближених до реальної військової експлуатації. При проведенні випробувань комплексно оцінюються функціонування елементів підричника та їх взаємодія, а також видаються рекомендації щодо можливості прийняття зразка на озброєння та доцільності його промислового виробництва.

Полігонні випробування підричників умовно можна поділити на дві групи:

- випробування на безпеку;
- випробування на безвідмовність.

Випробування підричників на безпеку проводяться з метою перевірки безпеки підричників у службовому поводженні, при пострілі та на ділянці траєкторії в межах дальності, що забезпечує безпеку для своїх військ у разі розриву снаряда (міни), і включають в себе такі види випробувань:

- випробування на міцність деталей;
- випробування на надійність ізоляції капсулів та стійкість їх під час пострілу;
- випробування надійності контрзапобіжників;
- випробування на безпеку при гальмуванні в каналі стола гармати (міномета);
- випробування на безпеку при стрільбі в складних погодних умовах (дощ, сніг і т. ін.).

Для кожного типу підричників види випробувань на безвідмовність включають в себе такі основні види випробувань:

- визначення дальності (граничних меж) взведення;
- випробування на безвідмовність стрільбою по місцевості;
- випробування на чутливість та швидкість (дії) спрацювання;
- випробування на безвідмовність та час дії сповільнювачів;
- випробування на безвідмовність та час горіння самоліквідаторів;
- випробування підричників неконтактної дії на безвідмовність.

Випробування підричників проводяться стрільбою осколково-фугасними снарядами (мінами) із гармати (міномета) згідно з таблицями стрільби.

Зважаючи на жорсткі вимоги під час прийомки підричників та враховуючи на те, що новий зразок підричника коштовний, в доповіді приводиться обґрунтування мінімально-необхідної кількості снарядів (мін) з підричником для проведення випробувань.